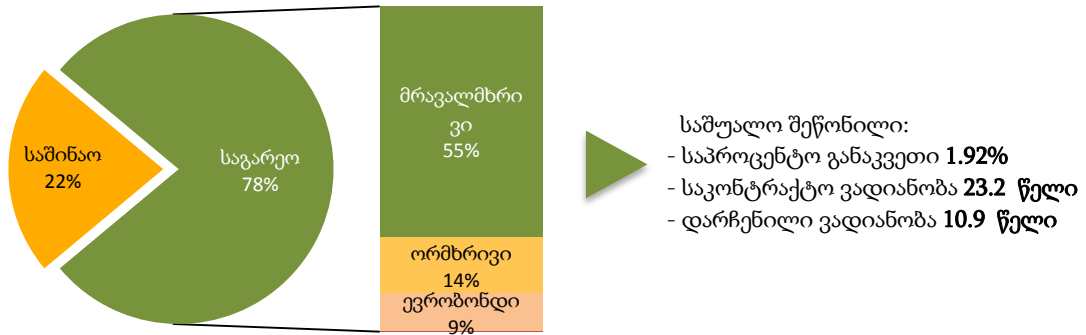

სახელმწიფო ვალი

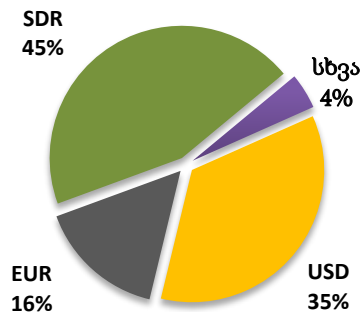
სახელმწიფო საგარეო ვალის ნაშთი 2015 წლის 31 ოქტომბრის მდგომარეობით შეადგენს 10,079.86 მილიონ ლარს, რაც მთლიანი სახელმწიფო ვალის 78%-ია. აღნიშნული საკრედიტო რესურსის დიდი ნაწილი მიღებულია მრავალმხრივი და ორმხრივი დონორებისგან/პარტნიორებისგან ქვეყნისათვის პრიორიტეტული ინფრასტრუქტურული პროექტების დასაფინანსებლად. სახელმწიფო საგარეო ვალის პორტფელი შედგება შემდეგნაირად და ძირითადად შედგება გრძელვადიანი სესხებისგან - პორტფელის საკონტრაქტო შეწონილი ვადიანობა შეადგენს 23.2 წელს, საშუალო შეწონილი დარჩენილი ვადიანობა შეადგენს დაახლოებით 10.9 წელს, ხოლო სახელმწიფო საგარეო ვალის საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს 1.92%-ს.

სახელმწიფო ვალის სტრუქტურა 2015 წლის 31 ოქტომბრის მდგომარეობით

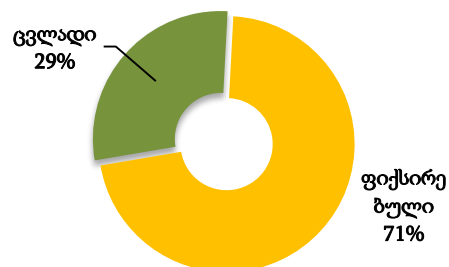

2015 წლის 31 ოქტომბრის მდგომარეობით სახელმწიფო საგარეო ვალის პორტფელის 71% შედგება ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე კრედიტებისგან. ეს გარემოება ხელს უწყობს საქართველოს სახელმწიფო საგარეო ვალის მომსახურების პარამეტრების დაცულობას საპროცენტო განაკვეთების ეგზოგენური რყევებისგან და უზრუნველყოფს ვალის მომსახურების ხარჯების შენარჩუნებას დაბალ დონეზე. სახელმწიფო საგარეო ვალის 45% SDR-შია დენომინირებული (ნასესხობის სპეციალური უფლება) მსოფლიო ბანკის, საერთაშორისო სავალუტო ფონდის და აზიის განვითარების ბანკის ფინანსური რესურსების დიდი წილი გამო.

სავალუტო სტრუქტურა

საპროცენტო განაკვეთის ტიპი

სახელმწიფო საგარეო ვალის სტრუქტურა - 2015 წლის 31 ოქტომბრის მდგომარეობით

კრედიტორი	კრედიტის ვალუტა	ნაშთი(ათასი)			საპროცენტოგანაკვეთი	საპროცენტო განაკვეთი 31.10.2015	შეწონილისაპროცენტო განაკვეთი
		კრედიტის ვალუტაში	აშშდოლარში	ლარში			
სახელმწიფო საგარეო ვალი			4,203,445	10,079,860			
მრავალმხრივი კრედიტორები			2,983,673	7,154,848			
განვითარების საერთაშორისო ასოციაცია(WB-IDA)	SDR	699,152	976,624	2,341,945	0,75%	0,75%	0,174%
		172,358	240,762	577,346	2,00%	2,00%	0,115%
		6,846	9,563	22,932	2,15%	2,15%	0,005%
რეკონსტრუქციის და განვითარების საერთაშორისო ბანკი(WB-IBRD)	USD	55,680	55,680	133,521	LIBOR+ცვლადი სპრედი	0,81%	0,011%
		206,629	206,629	495,496		0,61%	0,030%
		42,336	42,336	101,521		1,09%	0,011%
		98,287	98,287	235,693		1,01%	0,024%
		84,529	84,529	202,699		0,97%	0,020%
		13,456	13,456	32,266		0,94%	0,003%
		150	150	360		1,33%	0,000%
		120,000	120,000	287,760		1,37%	0,039%
სოფლის მეურნეობის განვითარების საერთაშორისო ფონდი(IFAD)	SDR	15,369	21,469	51,483	0,75%	0,75%	0,004%
		1,080	1,508	3,617	2,00%	2,00%	0,001%
		4,742	6,624	15,883	(SDRLIBOR+IBRD-ის ცვლადი სპრედი)/2	0,58%	0,001%
საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (IMF PRGF,NBG)	SDR	14,000	19,556	46,896	0,00%	0,00%	0,000%
საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (IMF SBA)	SDR	80,000	111,750	267,976	SDR-ის განაკვეთი	1,05%	0,028%
ევროგაერთიანება (EU)	EUR	10,000	11,015	26,414	0,52%	0,52%	0,001%
ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკი (EBRD)	EUR	76,914	84,721	203,160	EURIBOR+1%	1,03%	0,021%
აზიის განვითარების ბანკი (ADB)	SDR	214,095	299,063	717,154	1% სამელავათო პერიოდის განმავლობაში,1.5% მას შემდეგ	1,00%	0,071%
		48,447	67,674	162,281	2,00%	2,00%	0,032%
		38,429	53,680	128,725	1,60%	1,60%	0,020%
		46,879	65,484	157,030	1,00%	1,00%	0,016%
	USD	83,333	83,333	199,833	LIBOR+ფიქსირებული სპრედი	0,72%	0,014%
		21,703	21,703	52,044		0,74%	0,004%
		31,762	31,762	76,164		0,94%	0,007%
		930	930	2,231		0,97%	0,000%
		16,000	16,000	38,368		0,76%	0,003%
		17,669	17,669	42,370		1,00%	0,004%
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	EUR	95,061	104,710	251,095	EURIBOR+0.75%	0,78%	0,019%
	EUR	40,000	44,060	105,656	EURIBOR+0.82%	0,85%	0,009%
	EUR	23,226	25,583	61,349	1,69%	1,69%	0,010%
	EUR	20,000	22,030	52,828	1,94%	1,94%	0,010%
	EUR	23,000	25,335	60,752	EURIBOR+0.858%	0,89%	0,005%
ორმხრივი კრედიტორები			717,536	1,720,651			
ავსტრია	EUR	10,930	12,039	28,871	1,00%	1,00%	0,003%
აზერბაიჯანი	USD	10,806	10,806	25,914	3,00%	3,00%	0,008%

კრედიტორი	კრედიტის ვალუტა	ნაშთი(ათასი)			საპროცენტოგანაკვეთი	საპროცენტო განაკვეთი 31.10.2015	შეწონილისაპროცენტო განაკვეთი
		კრედიტის ვალუტაში	აშშდოლარში	ლარში			
თურქმენეთი	USD	211	211	506	4,00%	4,00%	0,000%
თურქეთი	USD	20,668	20,668	49,562	3,00%	3,00%	0,015%
ირანი	USD	8,422	8,422	20,197	3,00%	3,00%	0,006%
რუსეთი	USD	88,369	88,369	211,909	4,00%	4,00%	0,084%
სომხეთი	USD	12,717	12,717	30,496	3,00%	3,00%	0,009%
უზბეკეთი	USD	256	256	615	3,00%	3,00%	0,000%
უკრაინა	USD	234	234	561	3,00%	3,00%	0,000%
ყაზახეთი	USD	27,774	27,774	66,602	4,00%	4,00%	0,026%
ჩინეთი	CNY	21,000	3,325	7,972	0,00%	0,00%	0,000%
გერმანია(KfW)	EUR	38,406	42,304	101,445	2,00%	2,00%	0,020%
		64,773	71,348	171,091	6,06%	6,06%	0,103%
		4,725	5,205	12,481	4,20%	4,20%	0,005%
		8,721	9,606	23,035	2,20%	2,20%	0,005%
		128,880	141,961	340,423	0,75%	0,75%	0,025%
იაპონია	JPY	3,248,200	26,995	64,733	2,30%	2,30%	0,015%
		2,054,241	17,072	40,939	0,01%	0,01%	0,000%
		1,404,2470	116,702	279,852	0,65%	0,65%	0,018%
		264,515	2,198	5,272	1,30%	1,30%	0,001%
კუვეიტი	KWD	5,008	16,549	39,685	3,00%	3,00%	0,012%
ნიდერლანდები	EUR	180	198	474	4,20%	4,20%	0,000%
		1,067	1,175	2,819	5,10%	5,10%	0,001%
აშშ	USD	7,644	7,644	18,330	2,25%	2,25%	0,004%
		498	498	1194	1,50%	1,50%	0,000%
		9,954	9,954	23,870	2,50%	2,50%	0,006%
		10,046	10,046	24,091	2,00%	2,00%	0,005%
საფრანგეთი	EUR	19,953	21,978	52,703	1,10%	1,10%	0,006%
		2,479	2,731	6,548	0,17%	0,17%	0,000%
		25,918	28,549	68,461	EURIBOR+1.8%	1,83%	0,012%
ფასიანი ქაღალდები		500,000		1,199,000			
ევრობლიგაცია 2021	USD	500,000	500,000	1,199,000	6,875%	6,875%	0,818%
გარანტირებული კრედიტები		2,236		5,362			
გერმანია(KfW)	EUR	2,030	2,236	5,362	0,75%	0,75%	0,000%
საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი							1,921%

2015 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ცვლილების პროექტი ითვალისწინებს საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებისა და უცხო ქვეყნების მთავრობების მიერ საქართველოსთვის გამოყოფილი გრძელვადიანი საინვესტიციო კრედიტების ათვისებას 546,080.0 ათასი ლარის ოდენობით. ასევე მსოფლიო ბანკის „განვითარების პოლიტიკის ღონისძიების“ ფარგლებში გათვალისწინებულია 269,050.0 ათასი ლარი, აზიისგანვითარების ბანკის „შიდა რესურსების მობილიზაციის გაუმჯობესება ინკლუზიური ზრდის პროგრამისათვის“ ფარგლებში 176,250.0 ათასი ლარი და ევროკავშირის მაკროეკონომიკური დახმარება 24,700.0 ათასი ლარი. დაგეგმილი თანხების ათვისების შემთხვევაში შენარჩუნებული იქნება სახელმწიფო საგარეო ვალის პარამეტრების მდგრადობა.

სახელმწიფო საგარეო ვალდებულებების მომსახურებისა და დაფარვისათვის საქართველოს 2015 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ცვლილების პროექტით გათვალისწინებულია 613,000.0 ათასი ლარი, საიდანაც 395,000.0 ათასი ლარი წარმოადგენს ძირითადი თანხის დაფარვას, ხოლო 218,000.0 ათასი ლარი პროცენტის თანხას:

სახელმწიფო საგარეო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა 2015 წლისათვის (პროგნოზი)

კრედიტორები	ვალდებულებების დაფარვა	პროცენტი	სულ 2015
სულ	395,000,000	218,000,000	613,000,000
ავსტრია		320,794	320,794
კუვეიტი	4,587,903	1,222,737	5,810,641
იაპონია	5,280,243	2,939,222	8,219,465
გერმანია	44,994,262	21,091,568	66,085,830
აშშ	3,840,992	1,529,927	5,370,919
სომხეთი	2,478,983	941,463	3,420,446
აზერბაიჯანი	1,902,271	786,144	2,688,414
ირანი	1,523,387	613,222	2,136,608
ყაზახეთი		8,363,081	8,668,957
ნიდერლანდები	380,846	194,927	575,773
რუსეთი	16,650,290	8,711,586	25,361,876
თურქეთი	3,610,004	1,628,229	5,238,233
თურქმენეთი		8,285,210	8,132,272
უკრაინა	58,855	17,278	76,133
უზბეკეთი	64,449	18,917	83,365
საფრანგეთი	17,407,649	2,666,024	20,073,673
ჩინეთი	1,105,926		1,105,926
IDA	107,527,579	28,173,986	135,701,565
IBRD	23,806,871	12,861,115	36,515,048
IFAD	1,454,066	534,982	1,989,048
EBRD	21,242,136	4,324,655	25,566,791
EIB	4,741,387	12,074,243	16,815,630
ADB	19,099,583	16,312,645	35,412,228
IMF	113,242,318	4,457,577	117,699,896
ევროზონდები		79,930,469	79,930,469

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო ახორციელებს 12 თვიანი სახაზინო ვალდებულებების და 2 წლიანი, 5 წლიანი და 10 წლიანი სახაზინო ობლიგაციების ემისიას. 2015 წლის 31 ოქტომბრის მდგომარეობით სახაზინო ვალდებულებების და ობლიგაციების ბოლო აუქციონებზე დაფიქსირებულმა საშუალო შეწონილმა საპროცენტო განაკვეთებმა შეადგინა: 12 თვიანზე 11.2%, 2 წლიანზე - 13.8%, 5 წლიანზე - 14.2%, 10 წლიანზე - 13.8%.

სახელმწიფო საშინაო ვალის ნაშთი 2015 წლის 31 ოქტომბრის მდგომარეობით შეადგენს 2 192.5 მილიონ ლარს (სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების დაუფარავი მოცულობა ნომინალურში - 2 225.7 მლნ ლარი), აქედან 1 646.6 მილიონი ლარი წარმოადგენს ნაშთს სახაზინო ვალდებულებების და ობლიგაციების ნაწილში, ხოლო 545.8 მილიონი ლარი - „სახელმწიფო ობლიგაციები სებ-სთვის და ღია ბაზრის ოპერაციებისათვის“ ნაწილში.

შენიშვნა: სახელმწიფო საშინაო ვალის ნაშთი არ მოიცავს ე.წ. "ისტორიულ ვალს". "ისტორიული ვალის" მოცულობა საორიენტაციოა, ვინაიდან ამ კატეგორიის უმეტესი ნაწილი დასაზუსტებელია

სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების დაუფარავი მოცულობა ნომინალებში ვადის და ტიპის მიხედვით 2015 წლის 31 ოქტომბრის მდგომარეობით

ათასი ლარი

სულ	2,225,652
სახაზინო ფასიანი ქაღალდები	1,679,806
12 თვის ვადიანობის სახაზინო ვალდებულებები	434,000
2 წლის ვადიანობის სახაზინო ობლიგაციები	565,784
5 წლის ვადიანობის სახაზინო ობლიგაციები	545,022
10 წლის ვადიანობის სახაზინო ობლიგაციები	135,000
სხვა სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდები	545,846
სახელმწიფო ობლიგაცია სებ-სთვის	400,846
სახელმწიფო ობლიგაციები ღია ბაზრის ოპერაციებისთვის	145,000

2015 წლის ბიუჯეტის ცვლილების პროექტი ითვალისწინებს საშინაო ვალდებულებების კლებას 532,170 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის სახაზინო ვალდებულებების და სახაზინო ობლიგაციების ძირითადი თანხის დაფარვას - 497,170 ათასი ლარის ოდენობით და სახელმწიფო ობლიგაციების ძირითადი თანხის დაფარვას (სებ-ის მიმართ ვალი) - 35,000 ათასი ლარის ოდენობით, საქართველოს მთავრობის და საქართველოს ეროვნული ბანკის 2006 წლის 15 მაისის „საქართველოს მთავრობის საქართველოს ეროვნული ბანკისადმი დავალიანების დაფარვის ღონისძიებების შესახებ“ 2006 წლის 20 მარტის შეთანხმებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“ შეთანხმების შესაბამისად. 2015 წლის განმავლობაში სახაზინო ვალდებულებების და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვების შედეგად საშინაო ვალდებულებების დაგეგმილი ზრდა შეადგენს 812,170 ათას ლარს. შესაბამისად, სახაზინო ვალდებულებების და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვების შედეგად საშინაო ვალდებულებების ცვლილება განისაზღვრება არა უმეტეს 315,000 ათასი ლარის წმინდა ზრდით. 100 000 ათასი ლარი განსაზღვრულია ეკონომიკის გრძელვადიანი რესურსით უზრუნველყოფის ხელშეწყობის მექანიზმისთვის. შედეგად, კომერციულ ბანკებს გაუჩნდათ გრძელვადიანი ფინანსური რესურსი ეკონომიკის დაკრედიტებისთვის.

სახელმწიფო ვალის საპროგნოზო ზღვრული მოცულობა 2015 წლის ბოლოსთვის

ათასი ლარი

კრედიტორი		საპროგნოზო ნაშთი 31.12.2015
სულ სახელმწიფოს მიერ და სახელმწიფოს გარანტიით აღებული საგარეო კრედიტების ზღვრული მოცულობა		10,762,048.95
მრავალმხრივი კრედიტორებისაგან		7,657,794
1	მსოფლიო ბანკი (WB)	4,526,747
2	სოფლის მეურნეობის განვითარების საერთაშორისო ფონდი (IFAD)	74,087
3	საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (IMF)	278,479
4	ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	221,671
5	აზიის განვითარების ბანკი (ADB)	1,805,925
6	ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	693,886
7	ევროკავშირი (EU)	57,000
ორმხრივი კრედიტორებისაგან		1,899,547
1	ავსტრია	33,129
2	აზერბაიჯანი	24,598
3	თურქმენეთი	485
4	თურქეთი	47,082
5	ირანი	19,117
6	რუსეთი	199,693

კრედიტორი		საპროგნოზო ნაშთი 31.12.2015
7	სომხეთი	28,628
8	უზბეკეთი	558
9	უკრაინა	509
10	ყაზახეთი	63,880
11	ჩინეთი	9,074
12	გერმანია	732,577
13	იაპონია	492,347
14	კუვეიტი	36,358
15	ნიდერლანდები	3,604
16	ამერიკა	62,877
17	საფრანგეთი	145,029
სხვა საგარეო ვალდებულებები		1,150,000
	ევრობონდები	1,150,000
სახელმწიფოს გარანტიით აღებული კრედიტები		5,974
	გერმანია	5,974
საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (ეროვნული ბანკი)		48,734
საშინაო ვალის ზღვრული მოცულობა		2,832,711
1	ეროვნული ბანკისთვის განკუთვნილი ერთწლიანი ყოველწლიურად განახლებადი სახელმწიფო ობლიგაცია	400,846
2	სხვადასხვა ვადის სახელმწიფო ობლიგაციები ღია ბაზრის ოპერაციებისთვის	137,000
3	ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ვალდებულებები	383,395
4	ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	1,239,145
5	ისტორიული ვალი	672,325
სულ სახელმწიფო ვალის ზღვრული მოცულობა		13,594,760